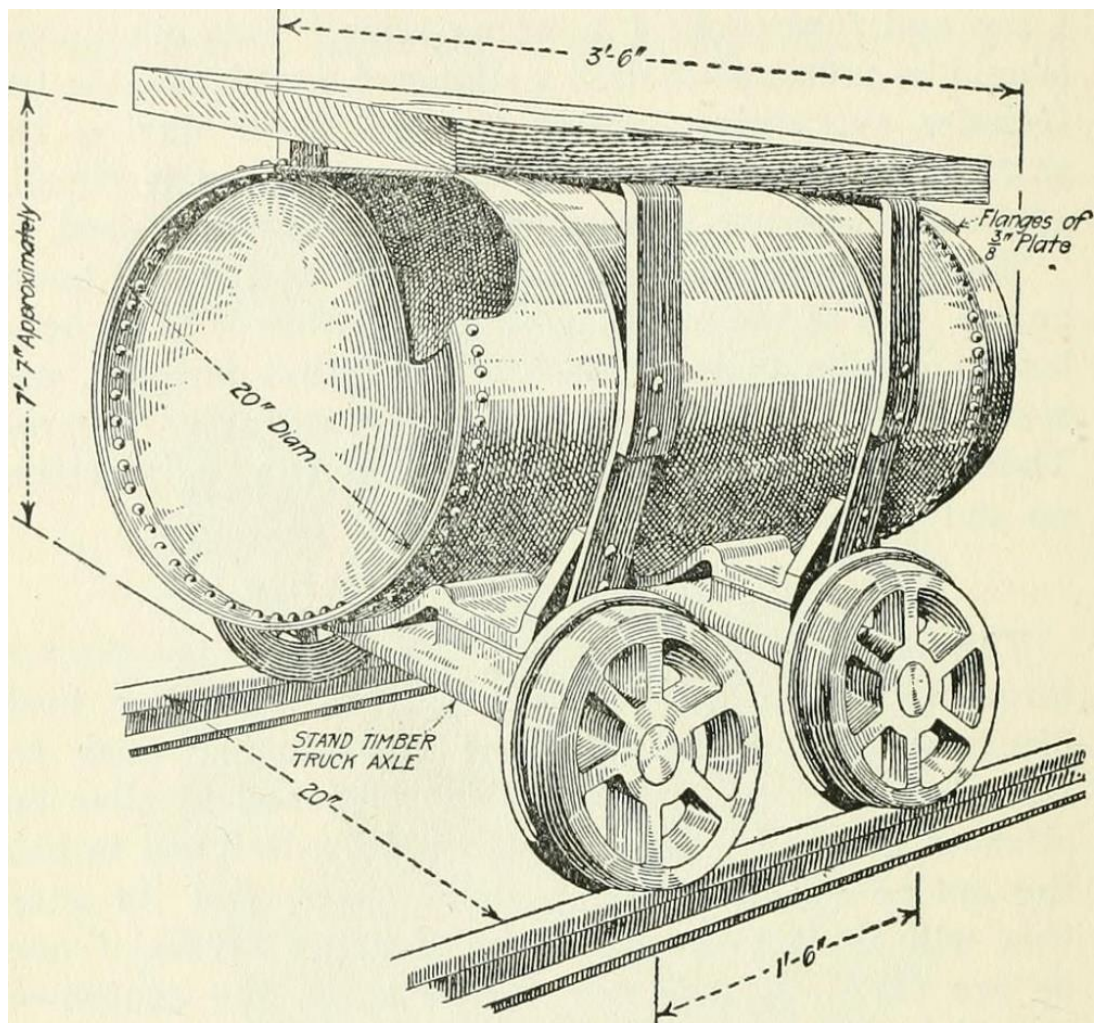

Standardisering för att nå ut på nya marknader

UTLYSNING

2 (12)

Datum
[2018-07-10]

Diarienummer
[2018-02990]

Reviderad
[2018-11-14]

Innehåll

1	Erbjudandet i korthet.....	3
2	Vad vill vi åstadkomma med finansieringen?.....	6
3	Vem riktar sig utlysningen till?.....	9
4	Vad finansierar vi?.....	9
4.1	Aktiviteter det går att söka finansiering för.....	9
4.2	Stödberättigande kostnader.....	9
5	Hur stort bidrag ger vi?.....	10
6	Förutsättningar för att vi ska bedöma ansökan.....	10
7	Bedömning av inkomna ansökningar.....	10
7.1	Vad bedömer vi?.....	10
8	Beslut och villkor.....	11
8.1	Om våra beslut.....	11
8.2	Villkor för beviljade bidrag.....	12
9	Så här ansöker ni.....	12
10	Vem kan läsa ansökan?.....	12

Revisionshistorik

[Används om utlysningstexten har ändrats efter publicering.]

Datum	Ändring
2018-11-14	Begränsningen att Vinnova finansierar maximalt 50 % av projektets kostnader har tagits bort.

1 Erbjudandet i korthet

Vill ni tänka kreativt och beskriva svenska innovationsområden där standardisering underutnyttjas, låser in eller exkluderar viktiga aktörsgupper? Eller områden som är så nya att gemensamma överenskommelser om "hur saker och ting bör fungera" saknas? Har ni goda idéer om hur utbyttbarhet/modularitet kan stimuleras för att öka dynamiken (och därmed utvecklingstakten och kvaliteten på helhetslösningar) inom en sektor?

Då har din organisation möjlighet att söka medel för – genomförbarhetsstudier i utlysningen *Standardisering för att nå ut på nya marknader*.

I de flesta branscher och på de flesta marknader finns överenskomna begrepp och standarder som definierar hur produkter och tjänster normalt ska fungera. Detta hjälper bland annat till med att hantera informationsasymmetri mellan säljare och köpare när man gör affärer med varandra.

Innovativa produkter och tjänster utvecklas ständigt. När dessa ska saluföras uppstår möten mellan leverantörer och kunder på nya marknader utan helt etablerade spelregler: begrepp, standarder, överenskommelser om vems ansvar det är att testa kan saknas. Det är vanligt att etablerade spelregler bara delvis täcker in de innovativa egenskaper som den nya produkten eller tjänsten har. Osäkerhet råder och marknaden fungerar sämre än den skulle kunna.

Denna utlysning riktas till de som har konkreta idéer om vad som skulle behöva göras för att avhjälpa problem kopplade till standardisering inom ett utpekad innovationsområde eller en bransch. Saknas standarder helt? Råder det brist på gemensamma begrepp? Är det svårt att få gehör för att utveckla existerande standarder så att nya innovativa produkter eller tjänster omfattas? Krockar regelverk från olika branscher eller områden? Har viktiga aktörer inte råd eller tid att delta på det sätt som krävs av dagens standardiseringsprocess?

Genomförbarhetsstudier kan sökas av svenska organisationer (juridisk person). Vinnova ställer inget formellt krav på, men ser gärna, att sökande/koordinator är en organisation som verkar inom det innovationsområde som ansökan ska behandla. Exempelvis kan ett mindre företag inom robotik leda en konstellation som beskriver hur innovativa egenskaper och funktioner från svenska mindre aktörer får tillbörligt plats i existerande standardiseringsprocesser. Ett annat ämne skulle kunna vara att beskriva hur offentliga aktörer inom hälso- och sjukvård *borde* arbeta med begreppsmodellering (semantik) på ett sätt som ökar interoperabilitet mellan system i sektorn för att skapa mervärde för såväl utvecklare, patienter, skattebetalare och innovativa företag i branschen. Hur tillverkningskrav på kemiska produkter blir mer tillgängliga och faktiskt använda som beslutsunderlag i konsument/köpledet är ett ytterligare exempel.

UTLYSNING

4 (12)

Datum
[2018-07-10]

Diarienummer
[2018-02990]

Reviderad
[2018-11-14]

Genomförbarhetsstudiernas slutrapport ska innehålla: kartläggning, vision och rekommendation. Vidare ska vald arbetsmetod beskrivas kortfattat.

Ett projekt får pågå i maximalt 8 månader och maximalt sökt belopp är 1 miljon kronor per projekt. Den totala budgeten för utlysningen är 5 miljoner kronor. Utlysningen har tre avläsningstillfällen då inkomna ansökningar bedöms och beslutas.

Vinnova förbehåller sig rätten att när som helst under utlysningsperioden och utan särskild information justera denna utlysningstext. Inga ändringar kommer dock att göras under de tre sista veckorna innan deadline. Samtliga potentiella sökande rekommenderas därför att regelbundet följa informationen på utlysningens hemsida. Aktuell information om erbjudandet och länk till vår ansökningstjänst Intressentportalen finns på www.vinnova.se.

Tillfälle	Datum
Öppningsdatum	7 september 2018
Sista ansökningsdag	Utlysningen är kontinuerligt öppen fram till kl 14.00 den 1 februari 2019. Bedömning av inkomna ansökningar kommer att ske efter tre olika avläsningstillfällen, kl 14.00 respektive datum: 2018-10-02 2018-11-13 2019-02-01
Datum för beslut	Senast en månad efter respektive avläsningstillfälle.
Datum för projektstart	En månad efter respektive avläsningstillfälle.
Sista datum för projektlut	31 oktober 2019

UTLYSNING

5 (12)

Datum
[2018-07-10]

Diarienummer
[2018-02990]

Reviderad
[2018-11-14]

Kontaktpersoner för utlysningen:

Sanna Edlund, utlysningsansvarig
08 – 473 31 63
sanna.edlund@vinnova.se

Andreas Aurelius
08 – 473 30 87
andreas.aurelius@vinnova.se

Administrativa frågor:

Julia Engström, Vinnova
08 – 473 3000
julia.engstrom@vinnova.se

Kontakt angående ansökningstjänsten (Intressentportalen):

Vinnovas IT-support
Tel: 08-473 32 99
helpdesk@vinnova.se

2 Vad vill vi åstadkomma med finansieringen?

Målet med denna utlysning är att identifiera områden med outnyttjad innovationspotential där nya insatser av standardiseringstyp skulle kunna bidra till en förbättring. Speciellt fokus ska ligga på små och medelstora företags möjligheter att ta del av och/eller få inflytande över standardiseringsprocesser, existerande eller nya. Beviljade projekt ska beskriva områden och nya insatser för dessa områden, samt räkna på värdet för olika involverade aktörsgrupper.

Bakgrunden till denna utlysning är att Vinnova enligt regleringsbrevet 2017 [<https://www.esv.se/statsliggaren/regleringsbrev/?RBID=18333>] ska genomföra insatser avseende att underlätta marknadstillträde, via standardisering, med fokus på internationella marknader. Regleringsbrevet pekar på en total satsning om minst 10 miljoner kronor per år 2019–2020, och det är Vinnovas preliminära plan att projektresultat och rekommendationer från denna utlysning ska utgöra grund för en eller flera nya utlysningar av genomförandeprojekt 2019, kring standardisering inom ett eller flera innovationsområden.

Inom olika innovationsområden finns standarder, processer, begreppsmodeller, ackrediteringsorganisationer, interoperabilitetstester och liknande som styr hur olika aktörer samverkar och gör affärer med varandra. Dessa institutioner¹ kan vara kompletta eller fragmentariska, de kan vara frivilliga eller obligatoriska, de kan uppdateras löpande eller väldigt sällan, de kan vara gratis att få tillgång till eller kosta pengar. Möjlighet att påverka processerna är ofta direkt eller indirekt kopplat till hur mycket affärer en part gör inom området. Låser vi alltför hårt kring egenskaper som är beprövade, och därmed begränsar nytänkande, kan möjligheten för mindre bolag att växa påverkas.

För kundsidan på en marknad, de som köper eller använder produkterna eller tjänsterna, kan läget vara omvänt: när saker och ting är ”låsta” och inte så mycket produktinnovation sker, kan man lägga fokus på utveckling i andra dimensioner. I vissa fall kanske man vill skapa konkurrensfördelar genom att köpa riktigt innovativa produkter eller tjänster, men hindras på grund av att dessa inte är standardiserade.

Denna utlysning syftar till att hitta och analysera områden med speciellt stor potential, där någon typ av insats skulle kunna öka *det samlade värdet inom innovationsområdet*. Det är upp till sökande att ge en trovärdig definition av sitt *innovationsområde*. Detta är helt centralt i både ansökan och resultat/slutrapport.

¹ <https://sv.wikipedia.org/wiki/Institution> komplexa strukturer som kan bestå av människor, idéer, traditioner och byggnader eller andra [infrastrukturer](#) som understödjer de verksamheter där de förra ingår i. Institutioner som skapats av tidigare institutioner kan till synes te sig abstrakta, exempelvis olika lagar, idéer och kulturyttringar. Men de fungerar i praktiken väldigt handfast och styr delar av våra samhällen mycket effektivt

Ett par exempel kan illustrera:

Innovationsområdet kan exempelvis definieras ”smalt”, som en delmängd av en existerande bransch. Det finns idag flera olika standarder som åberopas vid affärer inom industrirobotik (säkerhet, funktionalitet etc.). Dessa fungerar väl i relation mellan köpare och (stora) utvecklande företag på en marknad som kan beskrivas som i det närmaste global. Samtidigt utvecklas egenskaper och hela robottyper av innovativa mindre företag som ofta har svårt att få sina första affärer eftersom deras särskiljande egenskaper ännu inte ingår i standarden. Egenskaperna kanske inte är tillräckligt väl beskrivna än, eller testmetodiken inte utvecklad. Hur ska standardiseringsprocesserna utvecklas så att det fungerar bättre? Behövs andra insatser för att förbättra marknadstillträde för de mest innovativa aktörerna, så att deras egenskaper kan komma kundsidan till del snabbare? Har de mindre företagen tid och råd att ta del i standardiseringsarbete? Är funktioner och krav på medicinska robotar eller robotar för hemhjälp, som utvecklas på den japanska marknaden, med när standarderna utvecklas?

Ett annat exempel är utveckling av begreppsmodeller/semantik inom e-hälsoområdet. Systemstöd för hälso- och sjukvårdsområdet är oftast uppbyggda av delsystem som dels ska fungera tillsammans tekniskt, men också använda samma ord för att beskriva samma sak, om bra funktion ska uppnås. Hur väljer man vilka ord som definieras, hur kan ordlistorna hållas uppdaterade när sektorn utvecklas, hur ser man till att testa begreppen? Underlättar eller hindrar nationella semantiska modeller svenska aktörers exportmöjligheter? Vad skulle vi kunna göra för att denna marknad ska fungera bättre, ur ett brett standardiseringsperspektiv?

Inom området internetprotokollutveckling pratar man om ”*rough consensus and running code*”. Innan en specifikation får kallas standard ska denna implementeras av flera olika oberoende aktörer och samverkan testas. Först när en pusselbit passar tillsammans med alla andra pusselbitar får den kallas ”standard”. Interoperabilitet kommer alltså före standard här, omvänt jämfört med hur det är på andra innovationsområden. Kan detta sätt att arbeta överföras till nya områden som idag är alltför stela på grund av krav på formell standardisering, som oftast tar lång tid att få till och kostar i tid och pengar?

Som sista exempel lyfter vi *beskrivning av värde- eller materialkedjor inom en sektor*, där en standardiserad beskrivning skulle kunna resultera i större transparens och potentiell hållbarhet. Hur ska vi klara av att ta tillvara på återvunna batterier på ett bättre sätt än idag? Har vi gemensamma internationella beskrivningar och spårbarhet av alla steg i processen från gruva till slutprodukt, som skulle kunna underlätta återbruk och återvinning?

Vi söker efter områden där det finns hinder som gör att standardisering inte fungerar optimalt idag. Hur kan det göras bättre för att öka Sveriges konkurrenskraft inom området? Sökande ska definiera ett innovationsområde man känner väl till och beskriva

Datum
[2018-07-10]

Diarienummer
[2018-02990]

Reviderad
[2018-11-14]

vilket problemet är, hur det skulle kunna fungera bättre, och slutligen ge förslag på insatser/initiativ som skulle förbättra läget.

De studier vi ämnar finansiera ska i sin slutrapport dokumentera åtminstone innehålla tre delar: kartläggning, vision och rekommendation.

Kartläggningen ska innehålla en beskrivning av det innovationsområde som ansökan fokuserar på jämte en inventering av relevanta formella och informella standarder samt samverkans- och ackrediteringsprocesser inom området. Dessutom en beskrivning av hur dessa institutioner används, eller inte används, vid affärer, upphandlingar och hur de hjälper eller begränsar innovation: Hur säkerställs att standarder följs? Är spelplanen jämn för deltagande av företag av olika storlek? Speciellt fokus ska läggas vid internationaliseringsdimensionen.

Denna del av beskrivningen ska, där så är möjligt, hänvisa till redan existerande dokumentation, organisationer och processer. Målet med arbetet här är inte att utforska för projektet nya områden, utan att beskriva något som redan är väl känt för projektets parter.

I studiens andra del, **Vision**, ska ett eller ett par framtida scenarier ges där marknadstillträde fungerar radikalt bättre för aktörer av olika storlek inom det utpekade innovationsområdet. Problem som identifierats i kartläggningsavsnittet ska fyllas med förslag på relevanta nya standardiseringsinitiativ, ökat deltagande i redan existerande processer, mer information, förslag på tester, certifieringar eller motsvarande. Scenarierna ska ta hänsyn till företagets perspektiv och ska där så är relevant även beskriva förbättring för de som påverkas indirekt såsom invånare, kunder till företag som använder standarder med mera. Finns möjlig positiv samhällelig påverkan avseende något eller flera mål i Agenda 2030, ska dessa beskrivas som logiska konsekvenser av det nya standardiseringsarbetet.

Tredje delen, **Rekommendation**, ska innehålla konkreta förslag på *åtgärder* som skulle kunna påbörjas eller genomföras i närtid (0-3 år) av aktörer på olika nivåer inom till exempel politik, akademi eller industri för att uppnå de värden som beskrivs i Kartläggning, samt för att nå de målbilder som beskrivs i Vision.

Om mer samverkan rekommenderas, hur ska den organiseras och finansieras? Om djupare och bredare deltagande i existerande processer rekommenderas, hur ska man uppnå detta? Finns det målgrupper som står utan möjlighet att påverka, som bör involveras mer? Om helt nya standarder eller tester föreslås, hur skulle detta kunna organiseras och förvaltas?

Projektets slutrapportering ska i största möjliga mån vara möjlig att dela öppet för att möjliggöra en sammanställning och analys om var resurser bör läggas, och av vilka aktörer, för att nå bästa möjliga kostnadseffektivitet. Dels för det fokuserade

innovationsområdet, dels för Sverige som helhet. Hur snabbt uppstår mätbart värde? Hur långsiktig är effekten? Hur brett uppstår nyttor?

3 Vem riktar sig utlysningen till?

Projektansökningar välkomnas från samtliga sektorer. Sökande kan till exempel vara företag, forskningsinstitut, branschorganisation, universitet, eller högskolor.

Vinnova kommer att prioritera ansökningar som kommer från *konstellationer med fler parter* där ena parten till exempel är ett företag inom en sektor med potentiella behov i utlysningens anda och andra parter har kompetens kring existerande kvalitetsinfrastruktur² inom innovationsområdet *eller* kunskap om hur processer och system fungerar på något annat område med strukturella likheter.

4 Vad finansierar vi?

4.1 Aktiviteter det går att söka finansiering för

Denna utlysning finansierar genomförbarhetsstudier. Aktiviteter och kostnadsslag som kan ingå i en genomförbarhetsstudie framgår av Vinnovas allmänna villkor. Huvudsakligen ser vi arbetstid för research och förslagsformulering inklusive resor och möjligen workshop med andra aktörer i det utpekade innovationsområdet.

4.2 Stödberättigande kostnader

Vår finansiering sker genom bidrag. Beviljat bidrag till organisationer, som bedriver ekonomisk verksamhet, kommer att lämnas med stöd av:

- 2 § andra punkten förordning (2015:208) om statligt stöd till forskning och utveckling samt innovation, dvs. som stöd av mindre betydelse (de minimis-stöd, försumbart stöd) enligt förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse. Innan ni beviljas bidrag måste ni lämna in ett intyg om försumbart stöd.
- 9 § förordning (2015:208) om statligt stöd till forskning och utveckling samt innovation, dvs. som stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt enligt artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014

Bidrag till sökanden vars aktiviteter i projektet inte utgör ekonomisk verksamhet kommer inte omfattas av statsstödsreglerna. Dessa kan beviljas bidrag upp till 100 %

² <https://www.unido.org/resources/publications/advancing-economic-competitiveness/quality-and-compliance-infrastructure> Med kvalitetsinfrastruktur avses de institutioner, system och metoder som finns inom ett område för att säkerställa att produkter och tjänster uppfyller krav på säkerhet och kvalitet och interoperabilitet

stödnivå. Tänk på att om ni bedriver både ekonomisk³ och icke-ekonomisk verksamhet måste ni klart skilja de två typerna av verksamheter och kostnader, finansiering och intäkter åt. Annars kan bidraget vara olagligt statsstöd.

Mer information om statligt stöd finns på vår webbplats.⁴

Stödberättigande kostnader framgår av Vinnovas Allmänna villkor [<https://www.vinnova.se/globalassets/dokument/allmanna-villkor-2018.pdf>].

5 Hur stort bidrag ger vi?

Maximalt stödbelopp per projekt är 1 miljon kronor. Totalt budget för utlysningen är 5 miljoner kronor.

6 Förutsättningar för att vi ska bedöma ansökan

Vi kommer endast bedöma ansökningar som uppfyller följande formella krav:

- Sökande (koordinator) och eventuella övriga bidragsmottagare är juridiska personer.
- Ansökans projektbeskrivning är gjord på svenska eller engelska i den mall som finns på utlysningens hemsida.
- Projektet får inte ha påbörjats innan ansökan lämnas in.

7 Bedömning av inkomna ansökningar

7.1 Vad bedömer vi?

Inkomna ansökningar bedöms utifrån nedan kriterier och i konkurrens med varandra. De ansökningar som bäst uppfyller bedömningskriterierna beviljas medel inom ramen för utlysningens budget. Ansökningarna kommer att bedömas av Vinnova och särskilt utsedda bedömare. Vinnova fattar sedan beslut om finansiering och meddelar beslutet till samtliga sökande.

Potential

³ Ekonomisk verksamhet i de EU-rättsliga statsstödsreglerna är verksamhet som går ut på att erbjuda varor eller tjänster på en marknad. Det spelar ingen roll vilken typ av bolag eller annan typ av organisation det handlar om. Även offentlig verksamhet och föreningar kan bedriva ekonomisk verksamhet, liksom privatpersoner som bedriver näringsverksamhet. Inte heller är det avgörande om verksamheten bedrivs i vinstsyfte eller ej.

⁴ Läs mer om statligt stöd på vår webbplats: <https://www.vinnova.se/sok-finansiering/regler-for-finansiering/statligt-stod/>. Där hittar du även våra allmänna villkor för bidrag och en guide till villkoren om stödberättigande kostnader: <https://www.vinnova.se/sok-finansiering/regler-for-finansiering/allmanna-villkor/>

- Förväntat värdeskapande för utpekad innovationsområde som helhet.
- Ansatsens nyhetsvärde i förhållande till dagsläget – vi prioriterar radikal innovation inom standardiseringsområdet.
- Potential för nya och mindre företag att nå ökat marknadstillträde, inom det valda innovationsområdet.
- Potential för access till internationella marknader av svenska produkter och tjänster.
- Projektresultatens potential att bidra till ökad jämställdhet.
- Projektresultatens potential att göra ett samlat positivt avtryck visavi Agenda 2030.

Genomförbarhet

- Relevans och trovärdighet i genomförbarhetsstudiens aktivitets- och tidplan.
- Relevans och trovärdighet med avseende på projektets bemanning.
- Hur väl jämställdhetsaspekter integrerats i projektplanen.

Aktörer

- Engagemang hos projektets parter.
- Projektparternas kompetens, trovärdighet och förmåga att beakta hela innovationsområdets bredd och djup.
- Hur väl teamet (nyckelpersoner) är sammansatt med avseende på könsfördelning, samt fördelning av makt och inflytande mellan kvinnor och män.

8 Beslut och villkor

8.1 Om våra beslut

Hur mycket varje part i projektet beviljas i bidrag framgår av beslutet. Bidrag kommer beviljas för genomförbarhetsstudier. Stödgrunden framgår av beslutet och styr även vilka kostnader som är stödberättigande.

Vårt beslut om att bevilja eller avslå en ansökan kan inte överklagas.

8.2 Villkor för beviljade bidrag

För beviljade bidrag gäller våra allmänna villkor för bidrag.⁵ Villkoren innehåller bland annat regler om projektavtal, förutsättningar för utbetalning, uppföljning, rapportering och nyttiggörande av resultat.

Kompletterande särskilda villkor kan beslutas för enskilda projekt.

Om ni inte följer våra villkor kan ni bli återbetalningsskyldiga. Det gäller också om ni beviljats bidrag felaktigt eller med för högt belopp.

9 Så här ansöker ni

För att söka bidrag fyller ni i ett webbaserat formulär i vår ansökningstjänst (Intressentportalen), som nås via vår webbplats. Där laddar ni även upp följande bilagor⁶:

- Ifylld ansökningsmall
- CV på för projektet viktiga personer
- Skissartad illustration av effektlogik för det valda innovationsområdet.
Förenklad bild av de huvudsakliga problem som projektet ska analysera, belysa och arbeta fram en vision för.

När ansökan skickats in och aktuellt avläsningstillfälle passerats kan komplettering av ansökan endast ske efter eventuell begäran av Vinnova.

10 Vem kan läsa ansökan?

Ansökningar som lämnas in till oss blir allmänna handlingar men vi lämnar inte ut uppgifter om enskilda affärs- eller driftsförhållanden, uppfinningar och forskningsresultat ifall det kan antas att någon enskild lider skada om uppgifterna röjs.

⁵ Aktuella villkor hittar du på vår webbplats, tillsammans med hjälp för att förstå och uppfylla villkoren: <https://www.vinnova.se/sok-finansiering/regler-for-finansiering/allmanna-villkor/>

⁶ Mallar för bilagorna hittar du på vår webbplats: [Länk till ansökningsomgångssidan]